សន្លឹកព័ត៌មានស្តីពីថ្នាំវ៉ាក់សាំង

ថ្នាំវ៉ាក់សាំង Meningococcal B
តើលោកអ្នកត្រូវដឹងអ្វីខ្លះ

Many Vaccine Information Statements are available in Khmer and other languages. See www.immunize.org/vis

សេចក្តីថ្លែងការណ៍នៃព័ត៌មានអំពីថ្នាំវ៉ាក់សាំងជាច្រើនគឺអាចរកបានជាភាសាខ្មែរ និងភាសាផ្សេងទៀត។ ចូលមើល www.immunize.org/vis

1. ហេតុអ្វីត្រូវចាក់ថ្នាំវ៉ាក់សាំង?

ថ្នាំវ៉ាក់សាំង Meningococcal B អាចជួយបង្ការ**ជំងឺ meningococcal** ដែលបង្កឡើងដោយបាក់តេរី serogroup B។ មានថ្នាំវ៉ាក់សាំង meningococcal ផ្សេង ដើម្បីជួយការពារបាក់តេរី serogroups A, C, W និង Y។

ជំងឺ Meningococcal នេះអាចបណ្តាលឲ្យកើតជំងឺរលាកស្រោមខួរ (ការឆ្លងមេរោគលើស្រោមខួរក្បាល និងឆ្អឹងខ្នង) និងការឆ្លងមេរោគក្នុងឈាម។ សូម្បីតែពេលគេកំពុងព្យាបាលជំងឺនេះ ក៏ជំងឺ meningococcal បានសម្លាប់មនុស្ស 10 ទៅ 15 នាក់ ក្នុងចំណោម 100 នាក់ ដែលកើតជំងឺនេះ។ ហើយអ្នកទាំងឡាយដែលរស់រានមានជីវិត គឺប្រហែល 10 ទៅ 20 នាក់ ក្នុងចំណោម 100 នាក់ នឹងមានបញ្ហាពិការភាព ដូចជា បាត់បង់ការស្តាប់ ខូចខាតខួរក្បាល ខូចខាតតម្រងនោម បាត់បង់អវៈយវៈ បញ្ហាប្រព័ន្ធប្រសាទ ឬស្លាកស្នាមធ្ងន់ធ្ងរ ដោយសារការវះកាត់ប្តូរស្បែក។

ជំងឺ Meningococcal ហាក់ដូចជាកម្រនិងធ្លាក់ថយ ចុះក្នុងសហរដ្ឋអាមេរិកតាំងពីទសវត្ស 1990។ ទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយ វាគឺជាជំងឺធ្ងន់ធ្ងរដែលមានហានិភ័យខ្ពស់នៃការ បាត់បង់ជីវិត ឬពិការភាពយូរអង្វែងចំពោះអ្នកដែលកើតជំងឺនេះ។

មនុស្សគ្រប់គ្នាអាចកើត meningococcal មនុស្សមួយចំនួនមានហានិភ័យខ្ពស់ រួមទាំង៖
- កុមារអាយុក្រោមមួយខួប
- ក្មេងជំទង់ និងមនុស្សពេញវ័យ អាយុពី 16 ឆ្នាំ ដល់ 23 ឆ្នាំ
- មនុស្ស មានបញ្ហាសុខភាពមួយចំនួន ដែលប៉ះពាល់ដល់ប្រព័ន្ធសុំា
- មីក្រូជីវវិទូដែលធ្វើការជាប្រចាំជាមួយមីក្រុបបាក់តេរី *N. meningitidis* ដែលជាបាក់តេរីបណ្តាលឱ្យកើតជម្ងឺ meningococcal
- មនុស្ស ដែលស្ថិតក្នុងហានិភ័យ ដោយសារតែមានករណីកើតជំងឺនេះក្នុងសហគមន៍របស់ពួកគេ

2. ថ្នាំវ៉ាក់សាំង Meningococcal B

ដើម្បីទទួលបានការការពារល្អបំផុត គេត្រូវការថ្នាំវ៉ាក់សាំង meningococcal B លើសពី 1 ដូស។ មានថ្នាំវ៉ាក់សាំង meningococcal B ពីរ ប្រភេទ ថ្នាំវ៉ាក់សាំងតែមួយ ត្រូវតែយកមកប្រើសម្រាប់ដូសទាំងអស់។

ថ្នាំវ៉ាក់សាំង Meningococcal B ត្រូវបានណែនាំចំពោះមនុស្សអាយុ 10 ឆ្នាំ ឬច្រើនជាងនេះ ដែលមានហានិភ័យកាន់តែខ្ពស់អាចឆ្លងមេរោគ B meningococcal បង្កឡើងដោយបាតេរី serogroup B ក្នុងនោះ រួមបញ្ចូល៖
- មនុស្ស ដែលស្ថិតក្នុងហានិភ័យ ដោយសារតែមានករណីកើតជំងឺ meningococcal បង្កឡើងដោយបាតេរី serogroup B
- មនុស្សដែលខូចលំពែង ឬលំពែងត្រូវបានវះកាត់យកចេញ រួមទាំងមនុស្សដែល មានជំងឺកោសិកាឈាមមានរាងកណ្តៀវ
- ជនណាដែលមានបញ្ហាប្រព័ន្ធសុំាដ៏កម្រ ដែលគេហៅថា “បញ្ហាខ្វះប្រូតេអ៊ីនខំភ្លីមិន”
- មនុស្សដែលប្រើថ្នាំប្រភេទ “ខ្វះប្រតេអ៊ីនខំភ្លីមិន” ដូចជា eculizumab (ឬហៅថា “Soliris”®) ឬ ravulizumab (ឬហៅថា “Ultomiris”®)
- អ្នកសិក្សាមីក្រុបជីវសាស្រ្ត ដែលធ្វើការជាមួយនឹងមីក្រុបញែករបស់បាក់តេរី *N. meningitidis*

វ៉ាក់សាំងទាំងនេះក៏អាចត្រូវបានផ្តល់ទៅឱ្យជនណាដែលមានអាយុពី 16 ឆ្នាំដល់ 23 ឆ្នាំផងដែរ ដើម្បីផ្តល់ការការពាររយៈពេលខ្លីប្រឆាំងនឹងប្រភេទ ភាគច្រើននៃជម្ងឺ serogroup B meningococcal ដោយផ្អែកលើការពិភាក្សារវាងអ្នកជំងឺនិងអ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាព។ អាយុដែលត្រូវទទួលវ៉ាក់សាំង ចាប់ពីអាយុ 16 ឆ្នាំ ទៅ 18 ឆ្នាំ។

U.S. Department of Health and Human Services
Centers for Disease Control and Prevention

3. និយាយជាមួយអ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពរបស់អ្នកដើម្បីស្វែងយល់បន្ថែមទៀត។

ប្រាប់អ្នកផ្តល់វ៉ាក់សាំងរបស់អ្នក ប្រសិនបើបុគ្គលនោះទទួលវ៉ាក់សាំង៖

- មាន **ប្រតិកម្មអាឡែហ្សីបន្ទាប់ពីការទទួលវ៉ាក់សាំង meningococcal B ដូសមុន** ឬ **ឬអាឡែហ្សីធ្ងន់ធ្ងរ គំរាមកំហែងដល់ជីវិត**
- **មានផ្ទៃពោះ ឬកំពុងបំបៅដោះកូន**

ក្នុងករណីខ្លះ អ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពរបស់អ្នកអាចសម្រេចចិត្តពន្យាពេល ការចាក់វ៉ាក់សាំង meningococcal B រហូតដល់ការណាត់ជួប នាពេលខាងមុខ។

ការចាក់វ៉ាក់សាំង Meningococcal B គួរតែត្រូវបានពន្យារ ពេលសម្រាប់អ្នកមានផ្ទៃពោះ លុះត្រាតែអ្នកនោះមិនមានហានិភ័យកើនឡើង ហើយបន្ទាប់ពីពិគ្រោះយោបល់ជាមួយអ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពរបស់ពួកគេ អត្ថប្រយោជន៍នៃការចាក់វ៉ាក់សាំងត្រូវបានចាត់ទុកថាមានលើសពីហានិភ័យដែលអាចកើតមាន។

អ្នកដែលមានជំងឺស្រាល ដូចជាជំងឺផ្តាសាយ អាចទទួលថ្នាំបង្ការនេះបាន។ អ្នកដែលមានជំងឺធ្ងន់ល្មម ឬធ្ងន់ធ្ងរ គួររង់ចាំ រហូតដល់ពួកគេជាសះស្បើយសិន មុនពេលទទួលថ្នាំវ៉ាក់សាំង meningococcal B។

អ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពរបស់លោកអ្នកអាចផ្តល់ព័ត៌មានបន្ថែមដល់លោកអ្នកបាន។

4. ហានិភ័យកើតប្រតិកម្មថ្នាំវ៉ាក់សាំង

- អការៈឈឺ ឡើងក្រហម ឬហើមនៅកន្លែងចាក់ថ្នាំ អស់កម្លាំង ឈឺក្បាល ឈឺសាច់ដុំ ឬសន្លាក់ គ្រុនក្តៅ ឬចង់ធោង រអាចកើតឡើងបន្ទាប់ពីចាក់ វ៉ាក់សាំង meningococcal B។ មនុស្សទទួលថ្នាំវ៉ាក់សាំងជាងពាក់កណ្តាលមានប្រតិកម្មមួយចំនួននៃប្រតិកម្មទាំងនេះ។

ពេលខ្លះ មនុស្សសន្លប់ បន្ទាប់ពីដំណើរការវេជ្ជសាស្ត្ររួមទាំងការចាក់ថ្នាំវ៉ាក់សាំង។ សូមប្រាប់អ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពរបស់លោកអ្នក ប្រសិនបើលោកអ្នកវិលមុខ ឬចក្ខុញ្ញាណផ្លាស់ប្តូរ ឬឮសំឡេងហឹងក្នុងត្រចៀក។

ដូចថ្នាំផ្សេងទៀតដែរ ថ្នាំវ៉ាក់សាំងកម្រនឹងបង្កប្រតិកម្មអាលែហ្ស៊ីធ្ងន់ធ្ងរ បួសធ្ងន់ធ្ងរផ្សេង ឬធ្វើឲ្យស្លាប់បាត់បង់ជីវិតណាស់។

5. ចុះបើមានបញ្ហាធ្ងន់ធ្ងរ?

ប្រតិកម្មអាលែហ្សីអាចកើតឡើងបន្ទាប់ពី អ្នកទទួលថ្នាំបង្ការចាកចេញពីគ្លីនិក។ ប្រសិនបើអ្នកឃើញសញ្ញានៃប្រតិកម្មអាឡែហ្សីធ្ងន់ ធ្ងរ (កន្ទួលកហម ហើមមុខ និងបំពង់ក ពិបាកដកដង្ហើម បេះដូងលោតញាប់ វិលមុខ ឬខ្សោយ) សូមទូរស័ព្ទទៅ **9-1-1** ហើយនាំអ្នកជំងឺទៅមន្ទីរពេទ្យដែលនៅជិតបំផុត។

សម្រាប់សញ្ញាផ្សេងទៀតដែលធ្វើឱ្យអ្នកបារម្ភ សូមទូរស័ព្ទទៅអ្នកផ្តល់សេវា ថែទាំសុខភាពរបស់អ្នក។

ប្រតិកម្មទៅប្រព័ន្ធរាយការណ៍ផលអាក្រក់នៃថ្នាំវ៉ាក់សាំងគួរតែត្រូវបានរាយការណ៍ទៅ Vaccine Adverse Event Reporting System (VAERS)។ អ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពរបស់អ្នកជាធម្មតានឹងដាក់របាយការណ៍នេះ ឬអ្នកអាចធ្វើវាដោយខ្លួនឯងបាន។ សូមចូលទៅគេហទំព័រប្រព័ន្ធរាយការណ៍ផលអាក្រក់នៃថ្នាំវ៉ាក់សាំង (VAERS) www.vaers.hhs.gov ឬទូរស័ព្ទទៅកាន់លេខ **1-800-822-7967**។ *ប្រព័ន្ធរាយការណ៍ផលអាក្រក់នៃថ្នាំ (VAERS) សម្រាប់តែការ រាយការណ៍ប៉ុណ្ណោះ។ បុគ្គលិករបស់ប្រព័ន្ធរាយការណ៍ផលអាក្រក់នៃថ្នាំ (VAERS) មិន ផ្តល់ដំបូន្មានអំពីវេជ្ជសាស្ត្រទេ។*

6. កម្មវិធីជាតិបង់សំណងរបួសដោយសារថ្នាំវ៉ាក់សាំង

National Vaccine Injury Compensation Program (កម្មវិធីជាតិបង់សំណងរបួសដោយសារថ្នាំវ៉ាក់សាំង (VICP)) គឺជាកម្មវិធីរបស់រដ្ឋសហព័ន្ធ ដែលបានបង្កើតឡើងដើម្បីបង់សងអ្នកទាំងឡាយដែលអាចរងរបួសដោយសារតែថ្នាំវ៉ាក់សាំងមួយចំនួន. ការទាមទារទាក់ទងនឹងរបួស ឬការស្លាប់ដោយសារការទទួលថ្នាំបង្ការមាន ពេលវេលាកំណត់សម្រាប់ការ ដាក់ឯកសារ ដែលអាចមានរយៈពេលខ្លីត្រឹម ពីរឆ្នាំ។ សូមចូលទៅគេហទំព័រកម្មវិធីជាតិបង់សំណងរបួសដោយសារថ្នាំវ៉ាក់សាំង (VICP) www.hrsa.gov/vaccinecompensation ឬទូរស័ព្ទទៅលេខ **1-800-338-2382** ដើម្បីសិក្សាអំពីកម្មវិធី និងការដាក់ពាក្យទាមទារ។

7. តើខ្ញុំអាចសិក្សាបន្ថែមទៀតដោយរបៀបណា?

- សូមសួរអ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពរបស់លោកអ្នក។
- សូមទូរស័ព្ទទៅក្រសួងសុខាភិបាលរដ្ឋ ឬនៅមូលដ្ឋានរបស់លោកអ្នក។
- សូមចូលទៅ Food and Drug Administration (គេហទំព័ររដ្ឋបាលអាហារនិងឱសថ (FDA)) ដម្បីទទួលបានកញ្ចប់សេវាកម្មថ្នាំបង្ការ និងព័ត៌មានបន្ថែម www.fda.gov/vaccines-blood-biologics/vaccines។
- Centers for Disease Control and Prevention (សូមទាក់ទងមជ្ឈមណ្ឌលទប់ស្កាត់ និងបង្ការជំងឺ (CDC))៖
  - សូមទូរស័ព្ទទៅលេខ **1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO)** ឬ
  - ចូលមើលគេហទំព័ររបស់ CDC នៅ www.cdc.gov/vaccines។

Khmer translation provided by Immunize.org